

Lärarens sida: Mellan, text 2, Skrapet på dörren

Textsamtal i grupp · åk 2–9

Det som står mellan raderna: Pricken har varit instängd i grannens garage eller verkstad medan grannen var bortrest, och kom hem när grannen kom tillbaka och öppnade. Mellan raderna står också varför han kom hem just i morse.

I passet	
Känsligt	En elev kan ha haft ett husdjur som inte kom tillbaka. Påminn om att Pricken kommer hem, och låt samtalet handla om Elias.
Före läsningen	Hur kan man se var någon har varit, om ingen berättar det?
Stoppet	Stanna efter <i>"På ena tassan fanns en blå fläck som fortfarande var klibbig."</i> Något är konstigt: en katt som har varit ute i naturen får inte färg på tassan.
Tänka högt · fråga 2, Var och när	<i>"Vänta, här står inte var Pricken har varit. Jag ser framför mig hur Elias kliar honom bakom örat och får något i fingrarna. Det står 'en liten tuss sågspån', och det står 'en blå fläck som fortfarande var klibbig'. Jag vet att sågspån finns där man sågar, och att färg inte torkar på en gång. Alltså tror jag att han har varit någonstans där man bygger och målar, kanske i ett garage. Stämmer det med resten? Jag läser vidare. Elias säger att han luktar som en målarburk. Ja, det stämmer."</i>
Fråga 1 · på raderna	En blå fläck, som fortfarande var klibbig.
Fråga 2 · mellan raderna, Var och när	Ledtrådarna: <i>"en liten tuss sågspån"; "en blå fläck som fortfarande var klibbig"; "Han luktar som en målarburk".</i> Svar som texten stöder: i ett garage, en verkstad eller ett förråd där någon bygger och målar, kanske hos grannen. Svaren håller när eleven visar en ledtråd. Ord att ge i samtalet: sågspån, verkstad. En tanke att pröva: <i>"I skogen, för katter är ute."</i> Men sågspån och färg finns inte i skogen. Fråga tillbaka: <i>"Var hittar man sågspån och en målarburk?"</i>
Fråga 3 · mellan raderna, Före och efter	Ledtrådarna: <i>"Grannen kom hem från sin resa sent i går kväll"; "På andra sidan gården stod grannens garagedörr på glänt"; "Därför hördes radion".</i> Svar som texten stöder: grannen kom hem och öppnade garaget så att Pricken kunde gå ut. Pappa ler, som om han har förstått vad som har hänt. En tanke att pröva: <i>"Han blev hungrig och kom hem."</i> Det förklarar inte färgen. Fråga tillbaka: <i>"Vem kom hem i går kväll, och vad står på glänt?"</i>
Fråga 4 · bortom raderna	Ett svar kan vara att leta och sätta upp lappar, eller att fråga grannarna. Ett bra svar tar med de tre dagarna och ger ett eget skäl.
Öppna frågor	<i>"Pappa säger att han ska baka en sockerkaka i dag. Varför tror ni att han vill det?"; "Pricken var borta i tre dagar. Hur kan han ha haft det, och finns det något vi inte har tänkt på?"</i>
Om eleven fastnar	Peka på <i>"Han luktar som en målarburk"</i> . Är ordet sågspån nytt för eleven, förklara det (små bitar trä som blir kvar när man sågar) och peka sedan på <i>"en liten tuss sågspån"</i> .

© Niclas Fohlin. Ur Textsamtal i grupp, <https://niclasfohlin.se/stodundervisning/textsamtal-i-grupp>.

SKRAPET PÅ DÖRREN

Elias vaknade av att något skrapade på ytterdörren. Han sprang ut i hallen i strumpor, och pappa kom efter med håret åt alla håll. "Tre dagar", sa Elias och vred försiktigt om låset. Pricken spann och gick in som om han hade varit ute en vanlig natt. Han åt två skålar mat och sträckte ut sig på mattan. Elias satte sig bredvid och kliade honom bakom örat, och där satt en liten tuss sågspån. På ena tassens fanns en blå fläck som fortfarande var klibbig.

"Han är hel", sa pappa. "Det är huvudsaken."

"Men var har han varit?" sa Elias. "Han luktar som en målarburk."

"Jag vet inte", sa pappa och gick till fönstret. "Grannen kom hem från sin resa sent i går kväll."

På andra sidan gården stod grannens garagedörr på glänt. Därifrån hördes radion.

Pappa log. "Jag tror att jag bakar en sockerkaka i dag."

1. Vad hade Pricken på ena tassens?
2. Var kan Pricken ha varit under de tre dagarna? Hur vet du det?
3. Varför kom Pricken hem just i morse? Hur vet du det?
4. Vad hade du gjort i Elias ställe under de tre dagarna? Varför?